

VOZNIKI TOVORNIH VOZIL IN AVTOBUSOV

Boštjan Paušer, univ.dipl.org.

PREPOVED PREHITEVANJA

- Prepoved prehitevanja za tovorna vozila, katerih največja dovoljena masa presega 7,5 ton, na vseh avtocestah velja vsak dan med 6. in 18. uro.
- Prehitevanje je čez dan dovoljeno na odsekih s tretjim pasom, to je s pasom za počasna vozila, vendar samo po voznem pasu.
- Na avtocesti in hitri cesti, ki ima tri ali več prometnih pasov za promet vozil v eni smeri, smejo vozniki tovornih vozil, katerih NDM presega 3,5 t, in vozniki vozil in skupin vozil, daljših od 7 m, voziti le po dveh prometnih pasovih, ki sta na desni strani smernega vozišča.

VARNOSTNA RAZDALJA

- najmanj razdalja, ki jo pri hitrosti, s kakršno vozi, prevozi v **dveh sekundah**
- oziroma na razdalji, določeni s prometnim znakom
- Varnostna razdalja mora ne glede na vozne razmere omogočati, da:
  - lahko voznik zmanjša hitrost ali ustavi in s tem prepreči trčenje, če voznik, ki vozi pred njim, zmanjša hitrost ali ustavi,
  - se lahko voznik, ki prehiteva, varno vrne na izhodiščni prometni pas

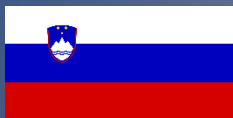

ZAKAJ PRITRJEVANJE TOVORA?

PRAVILNIK

Pravilnik o nalaganju in pritrjevanju tovora v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 70/11).

EVROPSKE SMERNICE DOBRE PRAKSE

PRIJRJENOSTI TOVORA
PRI CESTNEM PREVOZU

Promet

VDI 2700

PRAVILNIK

Med prevozom v cestnem prometu mora biti tovor na vozilu naložen, pritrjen in zavarovan tako, da:

- ne predstavlja nevarnosti ali ovire za druge udeležence cestnega prometa,
- ne povzroča škode na cesti in objektih,
- ne onesnažuje okolja,
- ne zmanjšuje stabilnosti vozila,
- ne povzroča več hrupa, kot je dovoljeno,
- ne zmanjšuje preglednosti vozniku,
- ne zakriva naprav vozila, registrskih tablic in drugih predpisanih označb,
- se ne razsipa ali pada z vozila.

IZGOVORI

„Tovor je tako težek da ga ni potrebno pritrditi.“

70 ton težek tovor, hitrost 35 km/h, 2 mio EUR škode.

IZGOVORI

„Tovor je tako lahek da ga ni potrebno pritrditi.“

KATERI ZDRSNE PREJ?

Nepritljena, na enaki podlagi.

Prazen, cca 25 kg

Poln, cca 1.000 kg

ZDRS TOVORA

Tovor zdrsne pri enakem pojemku ne glede na njegovo maso.

IZGOVORI

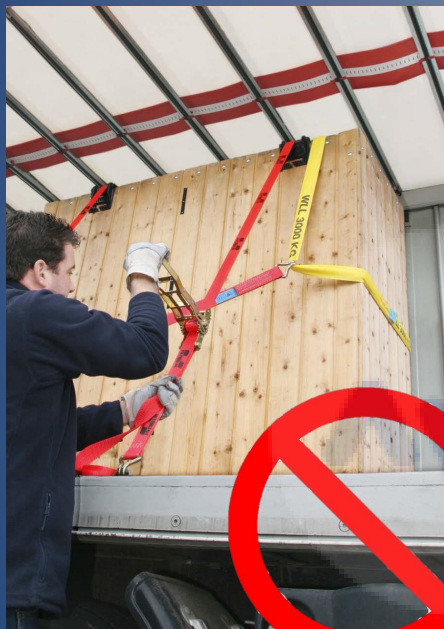
„Ne peljem daleč.“

Vsi tovari, ki se prevažajo z vozili, morajo biti pritrjeni, ne glede na pot.

IZGOVORI

„Tovora ne smem pritrditi.“

V EU smernicah prepoved pritrjevanja ne obstaja.

Razlog:

- Tovor ni ustrezno pakiran.
- Voznik nima ustrezne opreme.
- Vozilo ni primerno za prevoz tovora.

Odgovornost nosijo pošiljatelj, voznik in prevoznik.

Tovor mora biti pakiran tako da vzdrži obremenitve med prevozom, vključno z uporabljenimi silami pričvrstitve!

IZOGOVORI

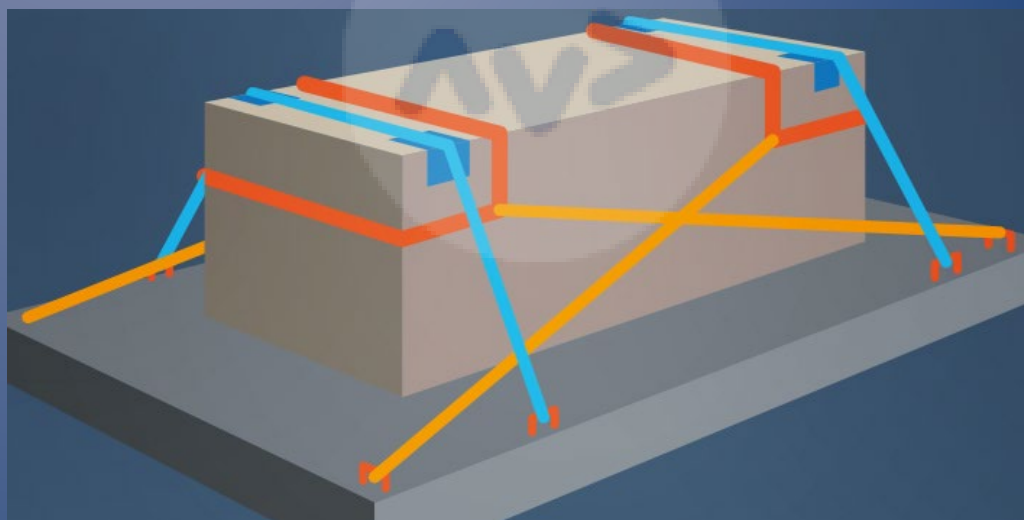
„Tovora ne morem pritrđiti.“

CILJ

S pritrjevanje želimo **preprečiti pomik** tovora v vse smeri:

- Naprej
- Nazaj
- Bočno (levo-desno)

Vozniki pogosto ne zavarujejo pomika naprej-nazaj.

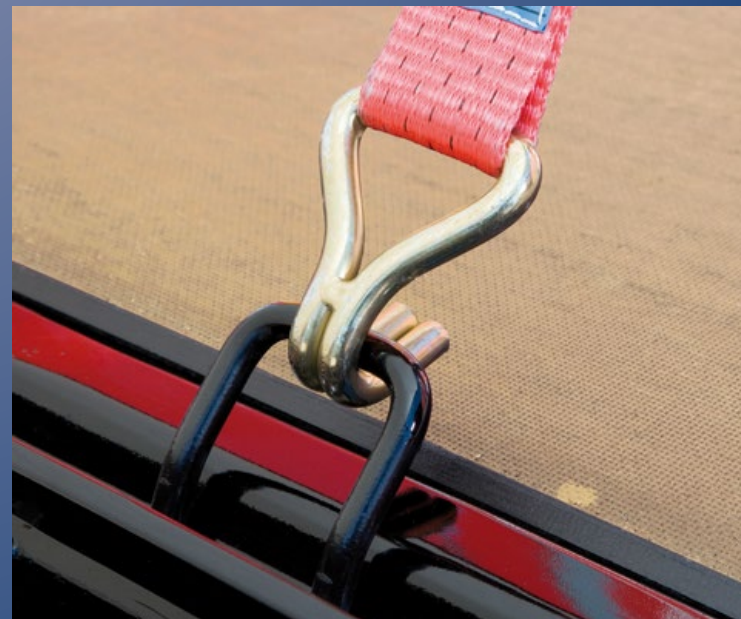
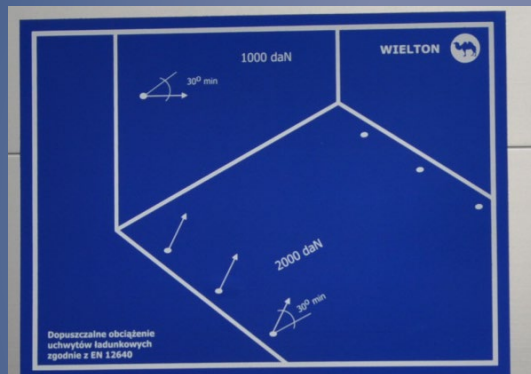
PRITRJEVALNI PAS

Uporabiti se smejo samo:

- Nepoškodovani in nezavozlani
- Opremljeni z etiketo
- Berljivimi oznakami
- Najpomembnejša je natezna vezalna sila LC

PRITRDILNA MESTA

PROTIZDRSNA GUMA

- Povečuje trenje med tovorom in podom (trenje se približno podvoji).
- Preprečuje zdrs tovora.
- Uporaba predvsem pri težkih tovorih.

Tudi če trenje preprečuje drsenje tovora, ga tresljaji in sunki med prevozom lahko premaknejo. Tako je privezovanje prek tovora **nujno** tudi, kadar je trenje veliko.

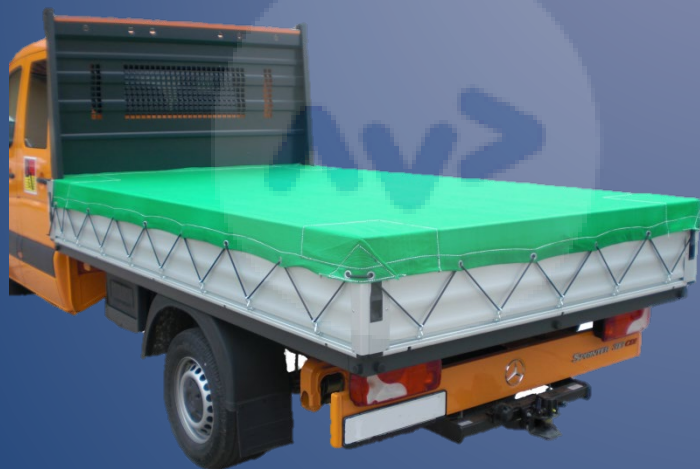
MREŽA

- Idealna za manjše kosovne tovore.
- Uporabna pri zbirnih prevozih, kombiji, prevoz sipkega tovara v vrečah.

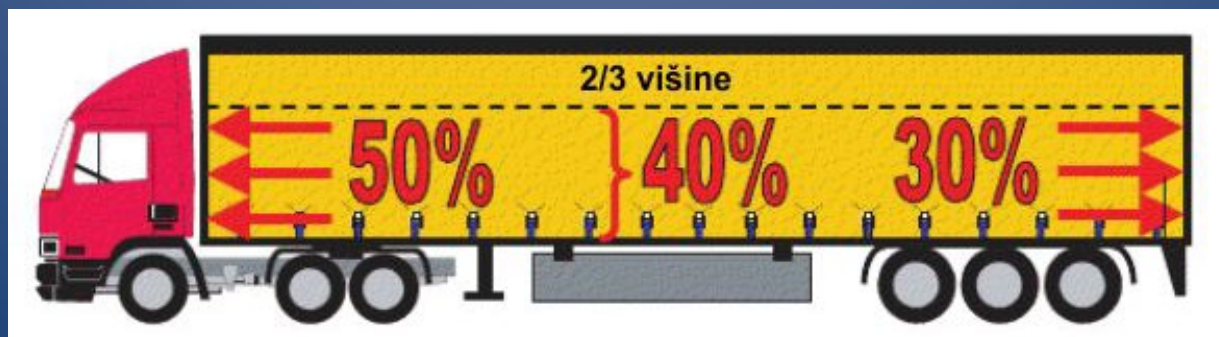
POKRIVANJE

Prav tako mora biti med prevozom v cestnem prometu sipki tovor, gradbeni odpadki ter drug material, ki povzroča prašenje, na vozilu naložen, pritrjen in zavarovan tako, da onemogoča prašenje.

XL CERTIFIKAT

- Ojačana prednja stena (50 % nosilnosti)
- Ojačana zadnja vrata (30 % nosilnosti)
- Ojačitve strehe z jeklenicami ali trakovi
- Ojačitve v ponjavi s trakovi (40 % nosilnosti)

XL CERTIFIKAT

 INSTITUT FÜR KRAFTWAGENVERKEHR
MOTOR TRANSPORT INSTITUTE
GRÜNDUNGSJAHR - 1952 - YEAR OF ESTABLISHMENT
80 Jagiellońska Str., PL 03-301 Warsaw

AB 503

KONFORMITÄTS ZERTIFIKAT
CERTIFICATE OF CONFORMITY
SICHERE LADUNG UND WIDERSTANDSFÄHIGKEIT DER AUFBAUKONSTRUKTION
SAFETY OF LOADS AND VEHICLE BODYWORK STRENGTH

NR. 5/LS/ZBH/NS3K/12/2
No.

Marke des Fahrzeugaufbaus: **WIELTON**
Make of bodywork:

Produzent: WIELTON S.A., PL 98-300 Wieluń, ul. Baranowskiego 10a
Manufacturer:

Fahrzeugtyp / Fahrgestellnummer: NS3K /
Type of the vehicle / VIN No. of the vehicle:

Fahrzeugart / Aufbauart: LKW Auflieger / Curtainsider
Vehicle type / Bodywork type:

Das Zertifikat bestätigt die Erfüllung der Anforderungen durch das Fahrzeug im Zusammenhang mit der Sicherheit der beförderten Ladung.
This certificate confirms the safety of loads properties of the vehicle's bodywork.
Es sind Übereinstimmungsanforderungen mit folgenden Normen PN-EN 12642 Code XL (Punkt 5.3), PN-EN 12640 sowie DCE 9.5 Punkt 10.1 erfüllt.
Specifications are fulfilled in acc. with PN-EN 12642 Code XL (point 5.3), PN-EN 12640 and DCE 9.5 point 10.1.

Die technischen Daten und die technische Spezifikation des Aufbaus sind im Anhang zum Zertifikat und im Prüfbericht festgelegt.
Technical informations and bodywork specifications are included in certificate's annex and test report.

Leiter der Abteilung
Zulassung und Fahrzeuguntersuchung
Head of the Vehicle Type Approval & Testing Department

Vertreter des Produzent
Manufacturer's Representative

WIELTON

I. Z-ca Kjerowika Zaklad
Homoclojil i Basa Pojarow
mgr inż. Sebastian Cholewicki

Ausstellungsdatum des Zertifikats:
Date of certificate issue

Pozor!

- Tovor naložen **od roba do roba** in enakomerno porazdeljen.
- Med tovorom **ne sme biti praznih prostorov.**
- Skupne stranske vrzeli **ne presegajo 8 cm.**
- Voznik mora imeti certifikat za vozilo!
- V certifikatu je zapisano koliko bočnih letev mora vozilo imeti!
- Certifikat je potrebno podaljšati s kontrolnimi pregledi!

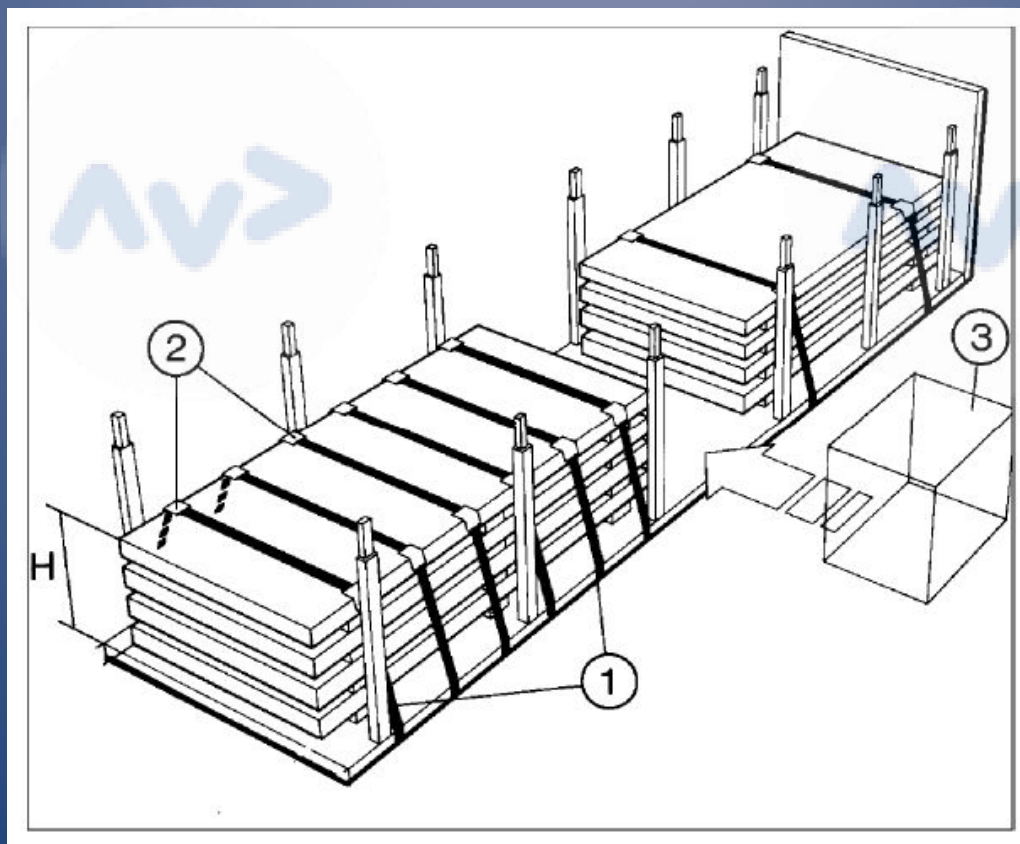
GRADBENA MEHANIZACIJA

- Z verigami ali pasovi, ki so **pritrjeni na sidrna mesta** na vozilu.
- Uporabiti je potrebno **najmanj 4 ločena sidrna mesta**.

RAVNE KOVINSKE PLOŠČE

- **Obvezni oporniki (stebri) ali stranske stene!**
- **Naloženo do sprednje stene** ali blokirano s polnilom (npr. palete)
- Prazen prostor med tovari ali oporniki mora biti zapolnjen
- Manjše plošče so nad večjimi
- Uporaba kotnikov

TRDE NADGRADNJE

- *Tovor se zavaruje z blokiranjem.*
- *Uporaba pokončnih ali vzdolžnih palic.*

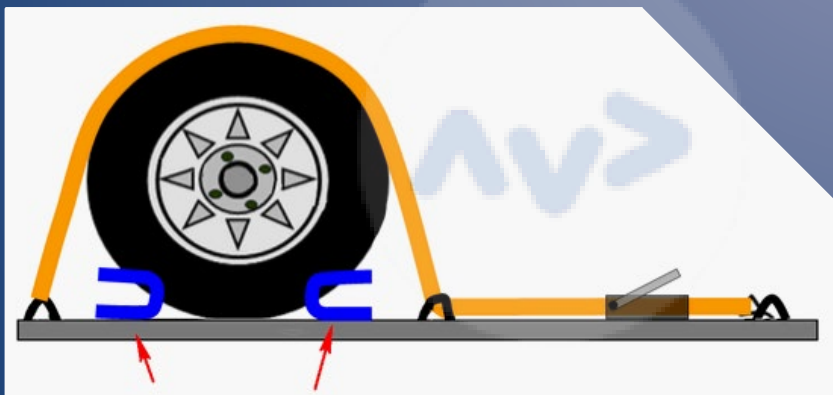
PREVOZ VOZIL

Vozila do mase 3,5 t:

- **Najmanj 2 kolesi** pritrjeni s pasom.
- Naklon več kot 10° - vsa kolesa pritrjena s pasom

Masa vozila nad 3,5 t:

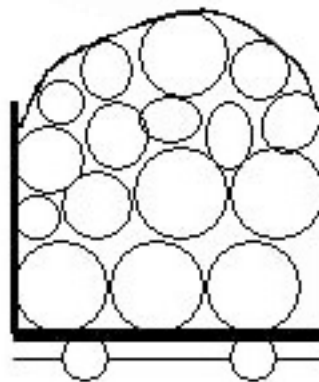
- **Vsa kolesa** pritrjena s pasom

PREVOZ LESA

- Najmanj 1 pas za dolžine hlodov do 3,3 metra.
- Najmanj dva pasova za dolžine hlodov nad 3,3 metra ali če hlodi nimajo lubja.
- Sredina mora biti višja od robov.
- **Vozilo mora imeti sprednjo steno, tovor je po višini ne sme presegati!**

NEVARNE SNOVI

Mednarodna pravila, zastavljena v Evropskem sporazumu o prevozu nevarnih snovi po cesti, predvidevajo **obvezno pritrjevanje** teh snovi.

Različne komponente tovora, ki ga sestavljajo nevarne snovi, morajo biti ustrezno naložene na vozilo ali v zabojnik in zaščitene z ustreznimi sredstvi, **ki preprečijo preveliko premikanje** med njimi in glede na stene vozila ali zabojnika.

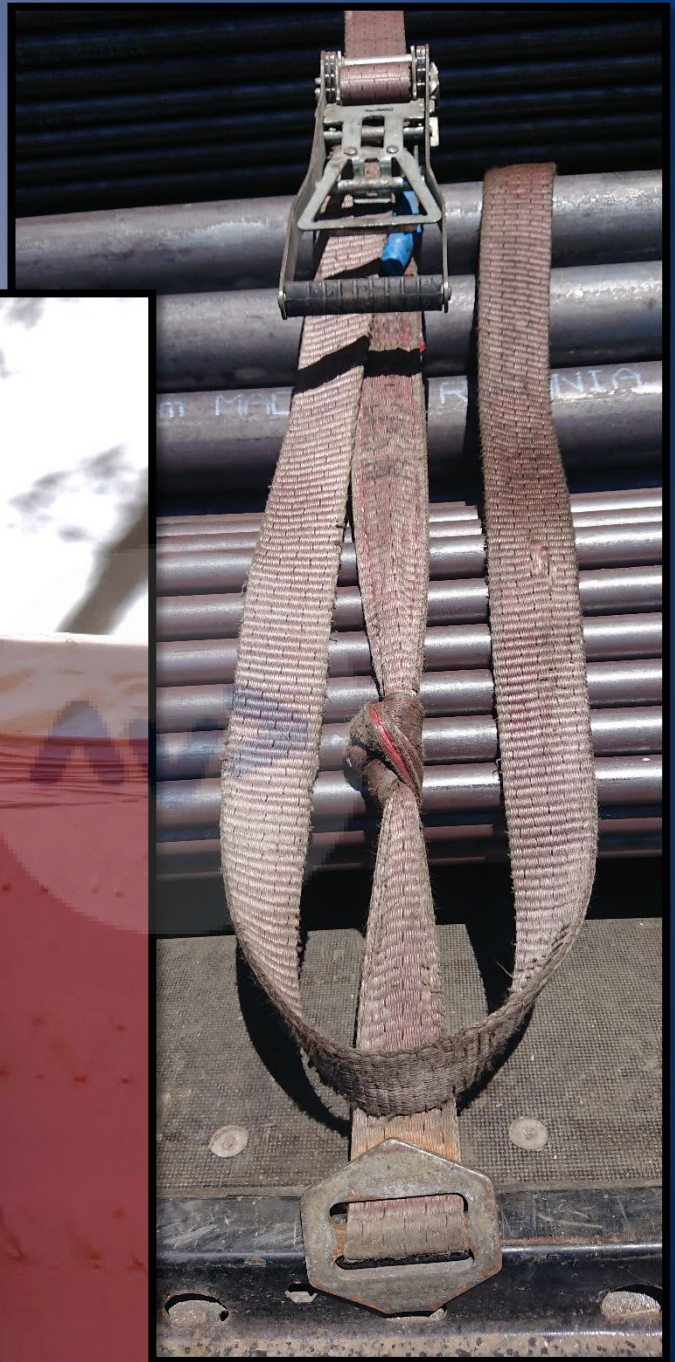
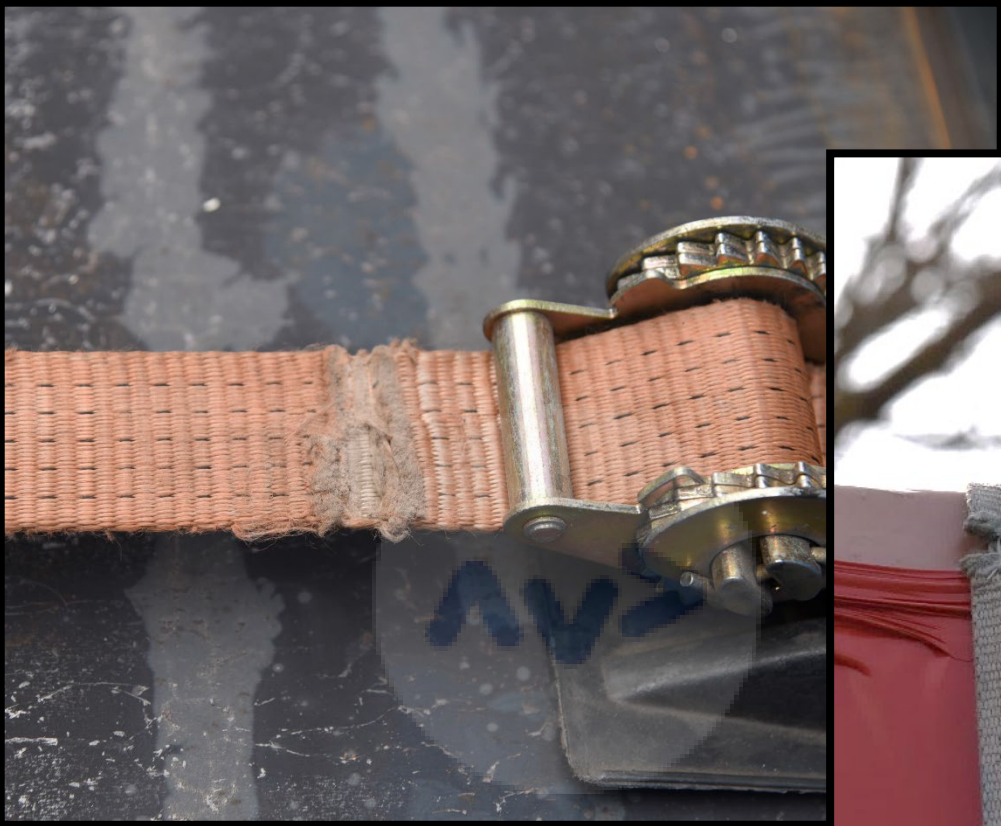
NAPAKE

VZDOLŽNI POMIK

NAPAKE

NAPAKE

XL certifikat – da/ne?

NAPAKE

VNOS DRŽAV

- Voznik mora na prvem primernem mestu po prečkanju državne meje ročno vnesti spremembo države (če tahograf tega ne stori samodejno).
- Če mejo prečka na trajektu ali vlaku, to stori pri izkrcanju.

Od: 2. februar 2022

